

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE UNIJE O UČEŠĆU REPUBLIKE SRBIJE U PROGRAMU EVROPSKE UNIJE HORIZONT EVROPA – OKVIRNOM PROGRAMU ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije, sačinjen u Beogradu, dana 1. decembra 2021. godine i u Briselu, dana 6. decembra 2021. godine, u originalu na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije, u originalu na srpskom i engleskom jeziku glasi:

SPORAZUM

između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije

Evropska komisija (u daljem tekstu „Komisija”), u ime Evropske unije,

sa jedne strane, i

Vlada Republike Srbije, u daljem tekstu „Srbija”,

u daljem tekstu zbirno: „Strane“

S OBZIRIROM NA TO DA Okvirni sporazum između Evropske zajednice i Srbije o opštim principima učešća Srbije u programima Zajednice¹ precizira da je sporazumom, u formi Memoranduma o razumevanju², između Komisije i nadležnih organa Srbije potrebno utvrditi posebne načine i uslove učešća Srbije u svakom pojedinačnom programu, naročito u pogledu obaveznog finansijskog učešća;

I S OBZIRIROM NA TO DA je program Evropske unije Horizont Evropa - okvirni program za istraživanje i inovacije uspostavljen Uredbom (EU) br. 2021/695 Evropskog parlamenta i Saveta³ (u daljem tekstu: „program Horizont Evropa“);

¹ OJ L 129, str. 29. od 22.07.2005,

² Ovaj sporazum čini i ima ista pravna dejstva kao Memorandum o razumevanju naveden u okviru Protokola o okvirnom sporazumu između Evropske unije i Republike Srbije o opštim principima za učešće Republike Srbije u programima Unije,

³ Uredba (EU) 2021/695 Evropskog parlamenta i Saveta od 28.04.2021. kojom se uspostavlja Horizont Evropa

- Okvirni program za istraživanje i inovacije, kojim se utvrđuju njegova pravila za učešće i širenje, i stavlja van snage Uredba (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., Str. 1).

UZIMAJUĆI U OBZIR nastojanja Evropske unije da predvodi odgovor udružujući snage sa svojim međunarodnim partnerima u cilju rešavanja globalnih izazova u skladu sa planom delovanja za ljude, planetu i prosperitet u Agendi Ujedinjenih nacija „Transformisanje našeg sveta: Agenda za održivi razvoj do 2030. godine“ i priznajući da su istraživanje i inovacije ključni pokretači i ključni alati za održivi rast vođen inovacijama, za ekonomsku konkurentnost i atraktivnost;

PREPOZNAJUĆI opšte principe navedene u Uredbi (EU) 2021/695;

POTVRĐUJUĆI ciljeve obnovljenog Evropskog istraživačkog prostora da izgradi zajednički naučno-tehnološki prostor, stvori jedinstveno tržište za istraživanje i inovacije, podstiče i olakšava saradnju među univerzitetima i razmenu najboljih praksi i atraktivnih istraživačkih karijera, olakša prekograničnu i međusektorsku mobilnost istraživača, podstiče slobodno kretanje naučnog znanja i inovacija, promoviše poštovanje akademskih sloboda i slobodu naučnog istraživanja, pruža podršku naučno obrazovnim i komunikacionim aktivnostima, i podstiče konkurentnost i atraktivnosti privreda zemalja učesnica, kao i činjenicu da su pridružene zemlje ključni partneri u ovom poduhvatu;

NAGLAŠAVAJUĆI ulogu Evropskog partnerstva u rešavanju nekih od najvažnijih izazova Evrope kroz usklađene istraživačke i inovacione inicijative koje značajno doprinose prioritetima Evropske unije u oblasti istraživanja i inovacija koji zahtevaju kritičnu masu, dugoročnu viziju i značaj učešća pridruženih zemalja u tim partnerstvima;

UZIMAJUĆI U OBZIR da su se istraživanje i inovacije pokazali značajnim u regionu Zapadnog Balkana za saradnju i finansiranje zajedničkih projekata za istraživanja i inovacije koji omogućavaju zajednički pristup izvrsnosti, znanju, inovacijama, mrežama i istraživačkim resursima. One pružaju dragocene mogućnosti za ljudski razvoj, povećavaju šanse za uspeh u pronalaženju zajedničkih rešenja za regionalne i globalne izazove;

U NASTOJANJU da uspostave obostrano povoljne uslove za otvaranje odgovarajućih radnih mesta, ojačaju i podrže inovacione ekosisteme Strana, kroz pomoć preduzećima u inovacijama i rastu na tržištima Strana, kao i da olakšaju razumevanje, primenu i dostupnost inovacija, uključujući rad na izgradnji kapaciteta;

UVIĐAJUĆI da uzajamno učešće u međusobnim istraživačkim i inovacionim programima treba da donese obostranu korist; uz priznavanje da Strane zadržavaju svoje pravo da ograniče ili uslovljavaju učešće u svojim istraživačkim i inovacionim programima, naročito za one aktivnosti koje se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili bezbednost;

UZIMAJUĆI U OBZIR da su zajednički ciljevi, vrednosti i čvrste veze Strana u oblasti istraživanja i inovacija, uspostavljeni u prethodnom periodu kroz Sporazume o pridruživanju naknadnim Okvirnim programima, i prepoznajući zajedničku želju Strana da kroz njih dalje razvijaju, jačaju, stimulišu i proširuju svoje odnose i saradnju,

SPORAZUMELE SU SE O SLEDEĆEM:

Član 1.

Delokrug udruživanja

1. Srbija će učestvovati kao pridružena država i pružati doprinos u svim delovima

Evropskog programa Horizont Evropa - Okvirni program za istraživanje i inovacije (Program Horizont Evropa) iz člana 4. Uredbe (EU) 2021/695 koji se sprovodi kroz konkretan program uspostavljen Odlukom (EU) 2021/764⁴, u njihovim najnovijim verzijama, kao i kroz finansijski doprinos Evropskom institutu za inovacije i tehnologiju.

2. Uredba (EU) 2021/819 Evropskog parlamenta i Saveta⁵, i Odluka (EU) 2021/820⁶, u njihovim najnovijim verzijama, primenjuju se na učešće pravnih subjekata Srbije u Zajednicama znanja i inovacija.

Član 2.

Način i uslovi učešća u programu Horizont Evropa

1. Srbija će učestvovati u aktivnostima Evropskog programa Horizont Evropa u skladu sa uslovima utvrđenim Okvirnim sporazumom između Evropske zajednice i Republike Srbije o Opštim načelima za učešće Srbije u programima Zajednice, i pod uslovima navedenim u ovom Sporazumu, u pravnim aktima iz člana 1. ovog Sporazuma, kao i u svim drugim pravilima koja se odnose na implementaciju programa Horizont Evropa, u njihovim najnovijim verzijama.
2. Osim ukoliko nije drugačije predviđeno odredbama i uslovima iz stava 1. ovog člana, uključujući i primenu člana 22. stav 5. Uredbe (EU) 2021/695, pravni subjekti osnovani u Srbiji mogu da učestvuju u indirektnim aktivnostima programa Horizont Evropa pod jednakim uslovima koji važe za pravne subjekte sa sedištem u Evropskoj uniji, uključujući poštovanje restriktivnih mera Evropske unije⁷.

⁴ Odluka Saveta (EU) 2021/764 od 10. maja 2021. o uspostavljanju Posebnog programa za sprovođenje Horizonta Evropa - Okvirni program za istraživanje i inovacije, i o stavljanju van snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167I, 12.5.2021, str. 1).

⁵ Uredba (EU) 2021/819 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2021.g o Evropskom institutu za inovacije i tehnologiju (prerađena verzija) (SL L 189, 28.5.2021., Str. 61.).

⁶ Odluka (EU) 2021/820 Evropskog parlamenta i Saveta od 20. maja 2021.g o Strateškom planu inovacija Evropskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) 2021-2027: Podsticanje inovacionog talenta i kapaciteta Evrope i o stavljanju van snage Odluke br. 1312/2013/EU (SL L 189, 28.5.2021., Str. 91.).

⁷ Restriktivne mere EU usvojene su u skladu sa članom 29. Ugovora o Evropskoj uniji ili članom 215. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije

3. Pre nego što odluči o tome da li pravni subjekti koji su osnovani u Srbiji ispunjavaju uslove da učestvuju u akciji koja se odnosi na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili bezbednost Evropske unije u skladu sa članom 22 (5) Uredbe (EU) 2021/695, Komisija može da zatraži posebne informacije ili garancije, kao što su:
 - a) informacije o tome da li je pravnim subjektima koji su osnovani u Evropskoj uniji odobren ili će biti odobren recipročan pristup postojećim i planiranim programima ili aktivnostima Srbije koji odgovaraju predmetnoj akciji Horizont Evropa,
 - b) informacije da li Srbija ima uspostavljen nacionalni mehanizam za skrining ulaganja i garancije da će organi vlasti Srbije izveštavati i konsultovati Komisiju o svim eventualnim slučajevima u kojima su primenjujući takav mehanizam obavešteni o planiranim stranim ulaganjima/preuzimanju od strane pravnog subjekta koji je osnovan ili kontrolisan van Srbije, a koji je primio sredstva programa Horizont Evropa u aktivnostima u vezi sa strateškom imovinom, interesima, autonomijom ili bezbednošću Evropske unije, pod uslovom da Komisija dostavi Srbiji spisak relevantnih pravnih subjekata osnovanih u Srbiji nakon potpisivanja ugovora o dodeljivanju bespovratnih sredstava sa tim subjektima, i
 - c) garancije da nijedan od rezultata, tehnologija, usluga i proizvoda koje su subjekti sa sedištem u Srbiji razvili u okviru predmetnih radnji neće biti predmet ograničenja koja se odnose na njihov izvoz u zemlje članice EU u toku akcije i četiri godine nakon njenog završetka. Srbija će na godišnjem nivou deliti ažuriranu listu subjekata koji podležu nacionalnim izvoznim ograničenjima, tokom trajanja aktivnosti i četiri godine nakon njenog završetka.
4. Pravni subjekti sa sedištem u Srbiji mogu da učestvuju u aktivnostima Objedinjenog istraživačkog centra (JRC) pod istim uslovima i odredbama koje se primenjuju na pravne subjekte osnovane u Evropskoj uniji, osim ukoliko su neophodna ograničenja kako bi se osigurala doslednost sa obimom učešća koje proizilazi iz primene stava 2. i 3. ovog člana.
5. Tamo gde Evropska unija sprovodi program Horizont Evropa primenom članova 185. i 187. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Srbija i pravni subjekti Srbije mogu da učestvuju u pravnim strukturama formiranim u skladu sa navedenim odredbama, a u skladu sa pravnim aktima Evropske unije koji jesu ili će biti usvojeni radi uspostavljanja takvih pravnih struktura.
6. Predstavnici Srbije imaju pravo da u svojstvu posmatrača učestvuju u odboru iz člana 14. Odluke (EU) 2021/764, bez prava glasa, a u vezi sa pitanjima koja se tiču Srbije.

Ovi odbori će se sastajati bez prisustva predstavnika Srbije u vreme glasanja. Srbija će biti obaveštena o rezultatu glasanja.

Učešće iz ovog stava imaće isti oblik, uključujući procedure za prijem informacija i dokumentacije, kao i onaj koji se primenjuje na predstavnike iz država članica Evropske unije.

7. Na učešće Srbije u Komitetu Evropskog istraživačkog prostora i njegovim podgrupama, primenjivaće se prava zastupanja i učešća koja važe za pridružene

zemlje.

8. Predstavници Srbije imaju pravo da kao posmatrači učestvuju u Savetu guvernera Objedinjenog istraživačkog centra, bez prava glasa. Shodno tom uslovu, ovakvo učešće regulišu ista pravila i procedure kao i oni koji se primenjuju na predstavnike država članica Evropske unije, uključujući pravo govora i procedure za prijem informacija i dokumentacije u vezi sa pitanjima od značaja za Srbiju.
9. Srbija ima pravo učešća u Evropskom konzorcijumu istraživačkih infrastruktura (ERIC) u skladu sa Uredbom Saveta (EZ) 723/20098, odnosno njenom najnovijom verzijom, i pravnim aktom kojim se osniva Evropski konzorcijum istraživačkih infrastruktura.
10. Troškovi puta i dnevnica predstavnika i stručnjaka Srbije koji su nastali u svrhu učešća u svojstvu posmatrača u radu odbora iz člana 14. Odluke (EU) 2021/764, ili na drugim sastancima u vezi sa sprovođenjem programa Horizont Evropa, biće nadoknađeni od strane Evropske unije po istim osnovama kao i u skladu sa procedurama koje su trenutno na snazi za predstavnike država članica Evropske unije.
11. Strane će učiniti sve napore, u okvirima postojećih odredbi, da olakšaju slobodno kretanje i boravak naučnicima koji učestvuju u aktivnostima koje su pokrivene ovim sporazumom kao i da olakšaju prekogranično kretanje roba i usluga namenjenih za upotrebu u takvim aktivnostima.
12. Srbija će obezbediti da roba i usluge, kupljene u Srbiji ili uvezene u Srbiju, koje se delimično ili u potpunosti finansiraju u skladu sa ugovorima o dodeli bespovratnih sredstava i/ili ugovorima zaključenim za sprovođenje aktivnosti u skladu sa ovim Sporazumom, budu oslobođeni od carina, uvoznih dažbina i drugih fiskalnih taksi, uključujući PDV, koje se primenjuju u Srbiji, preduzimajući sve neophodne odgovarajuće procedure.

⁸ Uredba Saveta (EZ) br. 723/2009 od 25. juna 2009. o pravnom okviru Zajednice za Evropski konzorcijum istraživačkih infrastruktura (European Research Infrastructure Consortium (ERIC)) (SL L 206, 8.8.2009., str.1)

Član 3.**Finansijski doprinos**

1. Učešće Srbije ili pravnih subjekata Srbije u Evropskom programu Horizont Evropa zavisi od toga da li Srbija finansijski doprinosi Programu i s tim povezanim troškovima upravljanja, izvršenja i operativnim troškovima iz opšteg budžeta Evropske unije (u daljem tekstu „budžet Unije“).
2. Finansijski doprinos predstavlja zbir:
 - a) operativnog doprinosa; i
 - b) naknade za učešće.
3. Finansijski doprinos je u obliku godišnjih uplata u dve rate, koje dospevaju na plaćanje najkasnije u maju i julu.
4. Operativni doprinos pokriva operativne troškove i izdatke za podršku Programa i predstavlja dodatak aproprijacijama za obaveze i za plaćanja za iznose koji su već uneti u budžet Unije koji je konačno usvojen za program Horizont Evropa, uključujući sve aproprijacije koje odgovaraju iznosu povraćaja neiskorišćenih sredstava koja su ponovo stavljena na raspolaganje u skladu sa Članom 15(3) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Saveta⁹, u njoj najnovijoj verziji (u daljem tekstu „Finansijska uredba“), i uvećane za spoljni namenski prihod koji ne proističe iz finansijskih doprinosa programu Horizont Evropa od strane drugih donatora¹⁰.

Za spoljne namenske prihode koji se dodeljuju programu Horizont Evrope u skladu sa članom 3.1 Uredbe Saveta (EU) 2020/2094 o uspostavljanju Instrumenta Evropske unije za oporavak u cilju podrške oporavku od posledica krize usled pandemije bolesti COVID-19¹¹, ovo povećanje će odgovarati godišnjim aproprijacijama navedenim u pratećoj dokumentaciji uz nacrt budžeta Komisije za program Horizont Evropa.

⁹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskog parlamenta i Saveta od 18. jula 2018. o finansijskim pravilima koja se primenjuju na opšti budžet Unije, o izmeni Uredbe (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br.1303/2013, (EU) br.1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br.

283/2014 i Odlukom br. 541/2014/EU i o stavljanju van snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

¹⁰ Ovo uključuje naročito sredstva iz Instrumenta za oporavak Evropske unije uspostavljenog Uredbom Saveta (EU) 2020/2094 od 14. decembra 2020. o uspostavljanju Instrumenta Evropske unije za oporavak u cilju podrške oporavku od posledica pandemije bolesti COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020, str. 23).

¹¹ OJ L 433I, 22.12.2020, str. 23.

5. Početni operativni doprinos zasniva se na ključu za plaćanje doprinosa koji se definiše kao odnos između bruto domaćeg proizvoda (BDP) Srbije po tržišnim cenama, i BDP-u Evropske unije po tržišnim cenama. Bruto domaće proizvode po tržišnim cenama koji će se primenjivati utvrđuju za te svrhe određene službe Komisije na osnovu najnovijih statističkih podataka koji su dostupni za proračune budžeta u godini koja prethodi godini u kojoj dospeva godišnje plaćanje. Izuzetno, za 2021. godinu, početni operativni doprinos će se zasnivati na BDP-u za 2019. godinu po tržišnim cenama. Usklađivanja ključa za plaćanje doprinosa navedena su u Prilogu I.
6. Početni operativni doprinos izračunava se primenom ključa za plaćanje doprinosa, usklađenog prema početnim aproprijacijama za obaveze unetim u budžet Evropske unije koji je konačno usvojen za odgovarajuću godinu za potrebe finansiranja programa Horizont Evropa, uvećan u skladu sa stavom 4. ovog člana.
7. Naknada za učešće iznosi 4% godišnjeg početnog operativnog doprinosa koji se izračunava u skladu sa stavovima 5. i 6. ovog člana i uvodiće se postepeno, na način definisan u Prilogu I. Naknada za učešće ne podleže retroaktivnom usklađivanju ili korekcijama.
8. Početni operativni doprinos za godinu N može se naknadno uskladiti naviše ili naniže u jednoj ili više narednih godina na osnovu budžetskih obaveza preuzetih za aproprijacije za obaveze te godine N, uvećano u skladu sa stavom 4. ovog člana, njihovom primenom kroz zakonske obaveze i povraćajem neiskorišćenih sredstava. Detaljne odredbe za sprovođenje ovog člana navedene su u Prilogu I.
9. Evropska unija će Srbiji dostaviti informacije u vezi sa njenim finansijskim učešćem koje su sadržane u podacima o budžetu, računovodstvu, učinku i evaluaciji koje se dostavljaju budžetskim organima Evropske unije i telu koje ocenjuje izveštaj o izvršenju budžeta za program Horizont Evropa. Te informacije se dostavljaju uz dužno poštovanje pravila o poverljivosti i zaštiti podataka Evropske unije i Srbije, ne dovodeći u pitanje informacije koje Srbija ima pravo da dobije prema Prilogu III.
10. Svi doprinosi Srbije ili uplate iz Evropske unije, kao i obračun iznosa koji su dospeli na plaćanje ili će biti primljeni, biće izraženi u evrima.

Član 4.

Mehanizam automatske korekcije

1. Mehanizam automatske korekcije početnog operativnog doprinosa Srbije za godinu N, usklađen prema članu 3 (8), primenjivaće se i obračunavati u godini N + 2. Biće zasnovan na ostvarenim rezultatima Srbije i pravnih subjekata Srbije u delovima programa Horizont Evropa koji se sprovode kroz dodelu bespovratnih sredstava prema konkurentnim uslovima, koja se finansiraju iz izdvajanja za obaveze iz godine N, uvećane u skladu sa članom 3 (4).
Iznos automatske korekcije izračunava kao razlika između:
 - a) početnog iznosa pravnih obaveza za dodelu bespovratnih sredstava po konkurentnim uslovima koje su zaključene sa Srbijom ili pravnim subjektima Srbije koja se finansiraju iz sredstava za obaveze za godinu N, uvećanog u

skladu sa članom 3 (4); i

- b) odgovarajućeg operativnog doprinosa godine N koji je Srbija platila, usklađen prema članu 3 (8), neračunajući neinterventne troškove finansirane iz apropijacija za obaveze iz godine N, uvećanog u skladu sa članom 3 (4).
2. Ukoliko iznos iz stava 1, bez obzira da li je taj iznos pozitivan ili negativan, premašuje 8% odgovarajućeg početnog operativnog doprinosa usklađenog prema članu 3 (8), početni operativni doprinos Srbije za godinu N biće korigovan. Iznos koji Srbiji dospeva za plaćanje ili koji treba da primi kao dodatni doprinos ili smanjenje doprinosa Srbije prema mehanizmu automatske korekcije, biće iznos koji premašuje prag od 8%. Iznos ispod praga od 8% neće se uzimati u obzir pri izračunavanju dodatnog doprinosa koji dospeva za plaćanje ili nadoknadu.
 3. Detaljna pravila o mehanizmu automatske korekcije navedena su u Prilogu I.

Član 5.

Reciprocitet

1. Pravni subjekti osnovani u Evropskoj uniji mogu da učestvuju u programima i aktivnostima Srbije koje odgovaraju Evropskom programu Horizont Evropa, u skladu sa zakonodavstvom Srbije.
2. Otvoreni spisak ekvivalentnih programa i aktivnosti Srbije predstavljen je u Prilogu II.
3. Finansiranje pravnih subjekata osnovanih u Uniji od strane Srbije, podleže zakonodavstvu Srbije koje uređuje funkcionisanje istraživačkih i inovacionih programa i aktivnosti. U slučajevima kada nije obezbeđeno finansiranje, pravni subjekti sa sedištem u Uniji mogu da učestvuju sa sopstvenim sredstvima.

Član 6.

Otvorena nauka

Strane će u svojim programima i aktivnostima međusobno promovisati i podsticati prakse otvorene nauke u skladu sa pravilima programa Horizont Evropa i zakonodavstvom Srbije.

Član 7.

Praćenje, ocena i izveštavanje

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF) i Revizorskog suda Evropske unije u pogledu praćenja i ocenjivanja programa Horizont Evropa, učešće Srbije u tom programu će se kontinuirano pratiti na osnovu partnerstva između Komisije i Srbije.
2. Pravila u vezi sa dobrim finansijskim upravljanjem, uključujući finansijsku kontrolu,

povraćaj sredstava i druge antikorupcijske mere u vezi sa finansiranjem Evropske unije u skladu sa ovim Sporazumom, definisana su u Prilogu III.

Član 8.

Zajednički odbor EU - Srbija za istraživanje i inovacije

1. Ovim se osniva Zajednički odbor EU - Srbija za istraživanje i inovacije (u daljem tekstu „Zajednički odbor EU-Srbija“). Zadaci Zajedničkog odbora EU-Srbija obuhvataju:
 - a) procenu, vrednovanje i analizu primene ovog Sporazuma, naročito:
 - (i) učešće i rezultate pravnih subjekata Srbije u programu Horizont Evropa;
 - (ii) nivo (međusobne) otvorenosti pravnih subjekata osnovanih u svakoj od Strana za učešće u programima i aktivnostima druge Strane;
 - (iii) sprovođenje mehanizma finansijskog doprinosa i mehanizma automatske korekcije u skladu sa članovima 3 i 4;
 - (iv) razmenu informacija i razmatranje svih eventualnih pitanja o korišćenju rezultata, uključujući prava intelektualne svojine;
 - b) raspravu o ograničenjima na zahtev bilo koje od Strana koje su Strane primenjivale ili planirale u vezi sa pristupom njihovim relevantnim istraživačkim i inovacionim programima, naročito uključujući aktivnosti u vezi sa njihovom strateškom imovinom, interesima, autonomijom ili bezbednošću;
 - c) ispitivanje načina za unapređenje i razvoj saradnje;
 - d) zajedničko razmatranje budućih orijentacija i prioriteta politika koje se odnose na istraživanje i inovacije i planiranje istraživanja od zajedničkog interesa;
 - e) razmenu informacija, između ostalog, o novom zakonodavstvu, odlukama ili nacionalnim istraživačkim i inovacionim programima koji su od značaja za primenu ovog Sporazuma.
2. Zajednički odbor EU-Srbija koji će se sastojati od predstavnika Evropske unije i Srbije, usvojiće Poslovnik o radu odbora.
3. Zajednički odbor EU-Srbija može da donese odluku o formiranju ad hoc radne grupe/savetodavnog tela na ekspertskom nivou kao pomoć u sprovođenju primene ovog Sporazuma.
4. Zajednički odbor EU-Srbija sastajaće se najmanje jednom godišnje, i kad god posebne okolnosti tako budu zahtevale, na zahtev bilo koje od Strana. Sastanke će naizmenično organizovati i voditi Evropska unija i nacionalni organ Srbije.
5. Zajednički odbor EU-Srbija radiće kontinuirano kroz razmenu relevantnih informacija bilo kojim od sredstava komunikacije, a naročito u vezi sa učešćem/rezultatima pravnih subjekata iz Srbije. Zajednički odbor EU-Srbija može da obavlja svoje zadatke u pisanoj formi kad god se za to ukaže potreba.

Član 9.

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada su strane obavestile jedna drugu o ispunjenju njihovih internih procedura koje su neophodne u te svrhe.
2. Ovaj Sporazum počinje da se primenjuje od 1. januara 2021.godine. On ostaje na snazi onoliko koliko bude potrebno da se okončaju svi projekti, radnje, aktivnosti ili njihovi delovi koji se finansiraju iz sredstava programa Horizont Evropa, kao i sve radnje neophodne za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije i sve finansijske obaveze koje proističu iz implementacije ovog Sporazuma između Strana.
3. Evropska unija i Srbija mogu privremeno da primenjuju ovaj Sporazum u skladu sa svojim internim procedurama i zakonodavstvom. Privremena primena počinje na dan kada su strane obavestile jedna drugu o završetku svojih internih procedura neophodnih u te svrhe.
4. Ukoliko Srbija obavesti Komisiju koja postupa u ime Evropske unije da neće okončati svoje interne procedure neophodne u cilju stupanja na snagu ovog Sporazuma, ovaj sporazum će privremeno prestati da se primenjuje na dan prijema ovog obaveštenja od strane Komisije, što će ujedno predstavljati datum prestanka za potrebe ovog Sporazuma.
5. Evropska unija može da suspenduje primenu ovog sporazuma u slučaju delimičnog ili potpunog neplaćanja finansijskog doprinosa koji Srbija duguje po ovom Sporazumu.

U slučaju neplaćanja koja mogu značajno da ugroze sprovođenje i upravljanje programom Horizont Evropa, Komisija će uputiti zvaničnu opomenu o kašnjenju u plaćanju. Ukoliko se plaćanje ne izvrši u roku od 20 radnih dana od upućivanja zvanične opomene, Komisija će Srbiju obavestiti o suspenziji primene ovog Sporazuma zvaničnim obaveštenjem o suspenziji koje će stupiti na snagu 15 dana nakon prijema ovog obaveštenja.

U slučaju suspenzije primene ovog sporazuma, pravni subjekti sa sedištem u Srbiji neće imati pravo da učestvuju u postupcima dodele koji još nisu okončani kada suspenzija stupi na snagu. Postupak dodele će se smatrati okončanim kada su kao rezultat tog postupka preuzete pravne obaveze.

Suspenzija ne utiče na pravne obaveze preuzete sa pravnim subjektima sa sedištem u Srbiji pre stupanja na snagu suspenzije. Ovaj Sporazum će nastaviti da se primenjuje i na takve pravne obaveze.

Evropska unija će bez odlaganja obavestiti Srbiju kada celokupan iznos dospelog finansijskog doprinosa bude primljen od strane Evropske unije. Suspenzija će biti ukinuta odmah nakon upućivanja ovog obaveštenja.

Od dana ukidanja suspenzije, pravni subjekti Srbije ponovo će ispunjavati uslove za postupke dodele koji su pokrenuti nakon ovog datuma i za postupke dodele pokrenute pre ovog datuma, za koje nisu istekli rokovi za podnošenje prijava.

6. Svaka od Strana može da raskine ovaj Sporazum u bilo kom trenutku pisanim obaveštenjem o nameri da raskine Sporazum. Raskid stupa na snagu tri kalendarska meseca od datuma na koji obaveštenje o raskidu stigne na adresu primaoca. Za potrebe ovog Sporazuma, datum na koji raskid stupa na snagu predstavlja datum raskida.
7. U slučaju privremenog prestanka važenja ovog Sporazuma u skladu sa stavom 4. ovog člana ili njegovog raskida u skladu sa stavom 6. ovog člana, Strane su saglasne da:
 - (a) projekti, radnje, aktivnosti ili njihovi delovi u vezi sa kojima su preuzete pravne obaveze tokom privremenog važenja i/ili nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a pre nego što ovaj Sporazum prestane da važi ili bude raskinut, nastaviće se do njihovog završetka pod uslovima navedenim u ovom Sporazumu;
 - (b) godišnji finansijski doprinos godine N tokom koje ovaj Sporazum prestaje privremeno da važi ili je raskinut, treba u da bude uplaćen u celosti, u skladu sa članom 3. Operativni doprinos godine N uskladiće se u skladu sa članom 3 (8) i korigovati u skladu sa članom 4 ovog Sporazuma. Usklađivanja i korekcije se neće vršiti za naknadu za učešće koja je plaćena za godinu N;
 - (c) nakon godine tokom koje ovaj Sporazum privremeno prestaje da važi ili je raskinut, početni operativni doprinosi plaćeni za godine tokom kojih je ovaj Sporazum važio, biće usklađeni u skladu sa članom 3 (8) i automatski korigovani u skladu sa članom 4 ovog Sporazuma.

Sve ostale posledice raskida ili privremenog prestanka važenja ovog Sporazuma, strane će rešavati sporazumno.
8. Ovaj Sporazum se može izmeniti samo u pisanoj formi uz saglasnost obe Strane. Stupanje na snagu izmena i dopuna odvijaće se prema istoj proceduri koja važi za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
9. Prilozi čine sastavni deo ovog Sporazuma.

Ovaj Sporazum je sačinjen u dva originalna primerka na srpskom i engleskom jeziku, pri čemu je svaki tekst podjednako verodostojan. U slučaju neslaganja u tumačenju, merodavnim će se smatrati tekst na engleskom jeziku.

Sačinjeno u Beogradu, dana 1. decembra 2021. godine i u Briselu, dana 6. decembra 2021. godine.

Za Vladu Republike Srbije,

Za Komisiju, u ime Evropske unije,

Branko Ružić
Prvi potpredsednik Vlade i ministar
prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

Marija Gabriel
Komesar za inovacije, istraživanje,
kulturu, obrazovanje i omladinu

PRILOG I: Pravila kojima se uređuje finansijski doprinos Srbije programu Horizont Evropa (2021-2027.)

PRILOG II: Otvoreni spisak ekvivalentnih programa i aktivnosti Srbije

PRILOG III: Dobro finansijsko upravljanje

PRILOG I

Pravila kojima se uređuje finansijski doprinos Srbije programu Horizont Evropa (2021-2027.)

I Obračun finansijskog doprinosa Srbije

1. Finansijski doprinos Srbije programu Horizont Evropa utvrđuje se na godišnjoj osnovi srazmerno i kao dodatak iznosu koji je svake godine na raspolaganju u budžetu Unije za sredstva za obaveze potrebna za upravljanje, izvršenje i funkcionisanje programa Horizont Evropa, uvećana u skladu sa članom 3 (4) ovog Sporazuma.
2. Naknada za učešće iz člana 3 (7) ovog Sporazuma uvodiće se postepeno, na sledeći način:
 - 2021: 0,5%;
 - 2022: 1%;
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%

3. U skladu sa članom 3(5) ovog Sporazuma, početni operativni doprinos koji Srbija treba da plati na ime učešća u programu Horizont Evropa izračunavaće se za odgovarajuće finansijske godine primenom usklađenog ključa za plaćanje doprinosa.

Usklađivanje ključa za plaćanje doprinosa vrši se na sledeći način:

$$\text{Usklađen ključ za plaćanje doprinosa} = \text{Ključ za plaćanje doprinosa} \times \text{koeficijent}$$

Koeficijent koji se primenjuje za izračunavanje usklađenog ključa za plaćanje doprinosa iznosi 0.45.

4. U skladu sa članom 3(8) ovog Sporazuma, prvo usklađivanje koje se odnosi na izvršenje budžeta za godinu N, izvršiće se u godini N+1, kada će početni operativni doprinos godine N biti usklađen naviše ili naniže za razliku između:
 - a) usklađenog doprinosa koji se izračunava primenom usklađenog ključa za plaćanje doprinosa za godinu N na zbir:
 - i. iznosa budžetskih aproprijacija za odobrena sredstva za preuzete obaveze za godinu N u skladu sa izglasanim budžetom Evropske unije i za odobrena sredstva koja odgovaraju povraćaju neiskorišćenih sredstava koja su ponovo stavljena na raspolaganje; i
 - ii. svih sredstava za obaveze na osnovu spoljnih namenskih prihoda koji ne proističu iz finansijskih doprinosa za program Horizont Evropa od drugih donatora, koja su bila dostupna na kraju godine N¹². Za spoljne namenske prihode koji se dodeljuju programu Horizont Evropa u skladu sa članom

3(1) Uredbe Saveta (EU) 2020/2094 o uspostavljanju Instrumenta Evropske unije za oporavak u cilju podrške oporavku od posledica krize usled pandemije bolesti COVID-19¹³, u svrhu izračunavanja usklađenog doprinosa, koristiće se godišnji indikativni iznosi u programiranju VFO-a.

b) i početnog operativnog doprinosa godine N.

Počev od godine N+2, i svake naredne godine, sve dok se sve budžetske obaveze koje se finansiraju pod sredstvima za obaveze koja potiču iz godine N, uvećane u skladu sa članom 3(4) ovog Sporazuma, ne plate ili vrate kao neiskorišćene, a najkasnije 3 godine po završetku programa Horizont Evropa, Unija će obračunati usklađivanje operativnog doprinosa godine N umanjnjem operativnog doprinosa Srbije za iznos dobijen primenom usklađenog ključa za plaćanje doprinosa godine N na povraćaj neiskorišćenih sredstava svake godine na obaveze godine N koje se finansiraju iz budžeta Unije ili iz neiskorišćenih sredstava koja su ponovo stavljena na raspolaganje.

Ako su iznosi koji proizlaze iz spoljnih namenskih prihoda godine N (tako da uključuju aproprijacije za preuzete obaveze, i za iznose u skladu sa Uredbom Saveta (EU) 2020/2094 -godišnje indikativne iznose u programiranju u VFO) koji ne proističu iz finansijskih doprinosa programu Horizont Evropa od drugih donatora otkazani, operativni doprinos Srbije biće umanjen za iznos koji se dobija primenom usklađenog ključa za plaćanje doprinosa godine N na iznos neiskorišćenih sredstava.

¹² To se naročito odnosi na sredstva iz Instrumenta za oporavak Evropske unije uspostavljenog Uredbom Saveta (EU) 2020/2094 od 14. decembra 2020. o uspostavljanju Instrumenta Evropske unije za oporavak u cilju podrške oporavku od posledica pandemije bolesti COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020, str. 27).

¹³ OJ L 433I, 22.12.2020, str. 23.

II Automatska korekcija operativnog doprinosa Srbije

1. Za izračunavanje automatske korekcije iz člana 4. ovog sporazuma, primenjuju se sledeći modaliteti:

- (a) „Bespovratna sredstva po konkurentnim uslovima“ jesu grantovi koji se dodeljuju putem poziva za podnošenje predloga gde se krajnji korisnici mogu identifikovati u momentu izračunavanja automatske korekcije. Izuzima se finansijska podrška trećim licima na način kako je definisano u članu 204. Finansijske uredbe;
- (b) ako je zakonska obaveza potpisana sa konzorcijumom, iznosi koji se koriste za utvrđivanje početnih iznosa zakonske obaveze biće kumulativni iznosi dodeljeni korisnicima koji su srpski subjekti u skladu sa indikativnim raščlanjenim prikazom budžeta ugovora o dodeli bespovratnih sredstava;
- (c) svi iznosi zakonskih obaveza koji odgovaraju konkurentnim bespovratnim sredstvima, biće utvrđeni pomoću elektronskog sistema Evropske komisije eCorda i izvučeni druge srede u februaru godine N + 2;
- (d) „Neinterventni troškovi“ jesu troškovi Programa osim bespovratnih sredstava po konkurentnim uslovima, uključujući troškove podrške, administracije koja se odnosi na program, i druge aktivnosti¹⁴;
- (e) iznosi koji se dodeljuju međunarodnim organizacijama kao pravnim subjektima koji su krajnji korisnici¹⁵, smatraju se neinterventnim troškovima.

2. Mehanizam se primenjuje na sledeći način:

- (a) Automatske korekcije za godinu N u vezi sa izvršenjem sredstava za obaveze za godinu N, uvećane u skladu sa članom 3(4) ovog Sporazuma, primenjivaće se na osnovu podataka o godini N i godini N+1 iz e-Corda pomenutog u tački c) stava (1) tačke (II) ovog Aneksa u godini N+2, nakon što se primene eventualna usklađivanja u skladu sa članom 3(8) ovog Sporazuma na doprinos Srbije programu Horizont Evropa. Razmatrani iznos predstavljaće iznos za dodelu bespovratnih sredstava po konkurentnim uslovima za koja su podaci dostupni u momentu izračunavanja korekcije.

¹⁴ Ostale aktivnosti uključuju pre svega nabavke, nagrade, finansijske instrumente, direktne akcije Objedinjenog istraživačkog centra, pretplate (OECD, Eureka, IPEEC, IEA,...), stručnjake (evaluatori, praćenje projekata) itd.

¹⁵ Međunarodne organizacije smatrale bi se neinterventnim troškovima samo ako su krajnji korisnici. Ovo se neće primenjivati ako je međunarodna organizacija koordinator projekta (distribuirala sredstava drugim koordinatorima).

- (b) Počev od godine N+2 pa do 2029. godine, iznos automatske korekcije će se izračunavati za godinu N uzimajući razliku između:

- 1. ukupnog iznosa bespovratnih sredstava po konkurentnim uslovima koji su

opredeljeni Srbiji ili pravnim subjektima Srbije kao obaveze preuzete za budžetske aroprijacije za godinu N; i

2. iznosa usklađenog operativnog doprinosa Srbije za godinu N pomnoženog količnikom između:
 - a. iznosa bespovratnih sredstava po konkurentnim uslovima datih za sredstva za obaveze iz godine N, uvećanog u skladu sa članom 3(4) ovog Sporazuma; i
 - b. ukupnog iznosa svih odobrenih budžetskih izdvajanja za godinu N, uključujući neinterventne troškove.

III Plaćanje finansijskog doprinosa Srbije, plaćanje usklađivanja operativnog doprinosa Srbije i plaćanje automatske korekcije koja se primenjuje na operativni doprinos Srbije

1. Komisija će Srbiji u što skorijem roku, a najkasnije prilikom raspisivanja prvog poziva za finansijska sredstva za finansijsku godinu, dostaviti sledeće podatke:
 - a. iznose odobrenih obaveza u budžetu Unije koji su konačno usvojeni za datu godinu za budžetske linije koje se odnose na učešće Srbije u programu Horizont Evropa uvećane, po potrebi, u skladu sa članom 3 (4) ovog Sporazuma;
 - b. iznos naknade za učešće iz člana 3(7) ovog Sporazuma;
 - c. od godine N+1 implementacije programa Horizont Evropa, implementaciju aroprijacija za obaveze koje odgovaraju budžetskoj godini N, uvećanu u skladu sa članom 3 (4) ovog Sporazuma i nivou povraćaja neiskorišćenih sredstava;
 - d. za deo programa Horizont Evropa u kome su takve informacije potrebne za izračunavanje automatske korekcije, nivo preuzetih obaveza u korist pravnih subjekata Srbije raščlanjen prema odgovarajućoj godini budžetskih izdvajanja i s tim u vezi ukupnom nivou preuzetih obaveza.

Na osnovu nacrtu svog budžeta, Komisija će dostaviti projekciju podataka za narednu godinu pod tačkama (a) i (b) u što skorijem roku, a najkasnije do 1. septembra finansijske godine.

2. Komisija će, najkasnije u aprilu i junu svake finansijske godine, uputiti poziv Srbiji za uplatu sredstava koja odgovaraju njenom doprinosu po ovom Sporazumu.

Svaki poziv za uplatu sredstava predviđa uplatu šest dvanaestina doprinosa Srbije, u roku od 30 dana nakon objavljivanja poziva za uplatu sredstava.

Za prvu godinu primene ovog Sporazuma, Komisija će raspisati jedan poziv za sredstva, u roku od 60 dana od datuma kada ovaj Sporazum počne da proizvodi pravno dejstvo.

3. Svake godine, počev od 2023. godine, pozivi za uplatu sredstava odražavaće i iznos automatske korekcije koja se primenjuje na operativni doprinos uplaćen za godinu N-2.

Poziv za uplatu sredstava objavljen najkasnije u aprilu može takođe da sadrži i usklađivanje finansijskog doprinosa koji je Srbija uplatila za sprovođenje, upravljanje i funkcionisanje prethodnih Okvirnih programa za istraživanje i inovacije u kojima je

Srbija učestvovala.

Za finansijske godine 2028., 2029. i 2030., za plaćanje ka Srbiji ili na naplatu od Srbije dospevaće iznos koji proizilazi iz automatske korekcije primenjene na operativne doprinose koje je Srbija platila u 2026. i 2027.godini ili od usklađivanja izvršenih u skladu sa članom 3. stav 8. ovog Sporazuma.

4. Srbija će platiti svoj finansijski doprinos prema ovom Sporazumu u skladu sa tačkom III ovog Priloga. U slučaju da Srbija ne izvrši plaćanje do datuma dospeća, Komisija će poslati zvanično pismo opomene.

Svako kašnjenje u plaćanju finansijskog doprinosa dovodi do plaćanja zatezne kamate od strane Srbije na preostali iznos od datuma dospeća.

Kamatna stopa za potraživanja koja nisu plaćena na dan dospeća biće stopa koju Evropska centralna banka primenjuje na svoje glavne operacije refinansiranja, objavljena u seriji C Službenog lista Evropske unije, koja je važeća prvog kalendarskog dana u mesecu datuma dospeća, uvećana za jedan i po procentni poen.

PRILOG II:
Spisak ekvivalentnih programa i aktivnosti Srbije

Otvoreni spisak u nastavku, smatraće se programima i aktivnostima Srbije koji odgovaraju programu Horizont Evropa:

Programi i aktivnosti iz oblasti istraživanja, razvoja i inovacija koje su objavili:

- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
- Fond za inovacionu delatnost
- Fond za nauku Republike Srbije
- Ministarstvo privrede
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- Ministarstvo zaštite životne sredine

PRILOG III**Dobro finansijsko upravljanje****Zaštita finansijskih interesa i povraćaj sredstava****Član 1.****Kontrole i revizije**

1. Evropska unija ima pravo da sprovodi tehničke, naučne, finansijske ili druge vrste kontrola i revizija, u skladu sa važećim aktima jedne ili više institucija ili tela Unije i kako je predviđeno odgovarajućim sporazumima i/ili ugovorima, u prostorijama svakog fizičkog lica sa prebivalištem u Srbiji ili svakog pravnog subjekta osnovanog u Srbiji koji prima sredstva Evropske unije, kao i svakog trećeg lica uključenog u realizaciju sredstava Unije sa prebivalištem ili sedištem u Srbiji. Takve kontrole i revizije mogu sprovoditi zastupnici institucija i tela Evropske unije, a naročito Evropske komisije i Evropskog revizorskog suda, kao i druga lica sa mandatom Evropske komisije.
2. Predstavnici institucija i tela Evropske unije, naročito Evropske komisije i Evropskog revizorskog suda, i druga lica sa mandatom Evropske komisije, treba da imaju odgovarajući pristup lokacijama, radovima i dokumentaciji (u elektronskoj i štampanoj verziji) kao i svim informacijama koje su neophodne za sprovođenje takvih revizija, uključujući pravo na dobijanje fizičkog/elektronskog primerka i izvoda iz bilo kog dokumenta ili sadržaja na bilo kom medijumu za podatke u posedu fizičkog lica ili pravnog subjekta koji su predmet revizije, ili pak treće strane koja je predmet revizije.
3. Srbija neće sprečavati niti na bilo koji drugi način praviti smetnje pravu ulaska u Srbiju i pristupu prostorijama zastupnika i drugih lica iz stava 2 po osnovu izvršenja njihovih zaduženja iz ovog člana.
4. Kontrole i revizije mogu se izvršiti, i nakon suspenzije primene ovog Sporazuma u skladu sa članom 9 (5), privremenog prestanka njegovog važenja ili raskida, pod uslovima utvrđenim u važećim aktima jedne ili više institucija ili tela Evropske unije i na način predviđen odgovarajućim sporazumima i/ili ugovorima u vezi sa nekom od zakonskih obaveza za izvršenje budžeta Evropske unije koju je Evropska unija preuzela pre datuma stupanja na snagu suspenzije primene ovog Sporazuma u skladu sa članom 9 (5), ili njegovog privremenog prestanka važenja ili raskida.

Član 2.**Borba protiv nepravilnosti, prevara i drugih krivičnih dela od uticaja na finansijske interese Unije**

1. Evropska komisija i Evropska kancelarija za borbu protiv prevara (OLAF) ovlašćene su da sprovode upravne istrage, uključujući i provere na licu mesta i inspekcije, na teritoriji Srbije. Ove istrage će se sprovoditi u skladu sa odredbama i uslovima definisanim u važećim aktima jedne ili više institucija Unije.
2. Nadležni organi Srbije u razumnom roku treba da obaveste Evropsku komisiju ili OLAF o svim činjenicama ili sumnjama koje su do njih došle u vezi sa

nepravilnostima, prevarama ili drugim nezakonitim radnjama koje utiču na finansijske interese Unije.

3. Provere i inspekcije na licu mesta mogu se vršiti u prostorijama svakog fizičkog lica sa prebivalištem ili pravnog subjekta sa sedištem u Srbiji koje prima sredstva Unije, kao i svakog trećeg lica uključenog u realizaciju sredstava Unije sa prebivalištem ili sedištem u Srbiji.
4. Kontrole i inspekcije na licu mesta priprema i sprovodi Evropska komisija ili OLAF u bliskoj saradnji sa nadležnim organom Srbije koji imenuje Vlada Srbije. Imenovani organ će prethodno u razumnom roku biti obavešten o predmetu, svrsi i pravnom osnovu provera i inspekcija, kako bi mogao da pruži pomoć. U tu svrhu, službenici nadležnih organa Srbije mogu da učestvuju u proverama i inspekcijama na licu mesta.
5. Na zahtev srpskih vlasti, provere i inspekcije na licu mesta mogu se obavljati zajedno sa Evropskom komisijom ili OLAF-om.
6. Zastupnici Komisije i službenici OLAF-a imaće pristup svim informacijama i dokumentaciji, uključujući računarske podatke, o predmetnim operacijama koje su neophodne za pravilno sprovođenje provera i inspekcija na licu mesta. Konkretno, oni će moći da kopiraju dokumentaciju od značaja.
7. Tamo gde se lice, subjekt ili neko treće lice opire proveri ili inspekciji na licu mesta, vlasti Srbije, postupajući u skladu sa nacionalnim pravilima i propisima, treba da pomognu Evropskoj komisiji ili OLAF-u kako bi im se omogućilo da izvrše svoju obavezu provera ili inspekcije na licu mesta. Ovakva pomoć obuhvata preduzimanje odgovarajućih mera predostrožnosti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, naročito u cilju zaštite dokaza.
8. Evropska komisija ili OLAF dužne su da obaveste vlasti Republike Srbije o rezultatima takvih provera i inspekcija. Konkretno, Evropska komisija ili OLAF će u najkraćem mogućem roku prijaviti nadležnom organu Srbije svaku činjenicu ili sumnju u vezi sa nepravilnošću, do koje su došli tokom kontrole ili inspekcije na licu mesta.
9. Ne dovodeći u pitanje primenu krivičnog zakonika Srbije, Evropska komisija može izreći administrativne mere i kazne pravnim subjektima ili fizičkim licima Srbije koja učestvuju u sprovođenju programa ili aktivnosti u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije.
10. U svrhu pravilne primene ovog člana, Evropska komisija ili OLAF i nadležni organi Srbije redovno će razmenjivati informacije i, na zahtev jedne od strana iz ovog Sporazuma, međusobno će se konsultovati.
11. Da bi se olakšala efikasna saradnja i razmena informacija sa OLAF-om, tačka za kontakt u ime Srbije biće nacionalna Služba za koordinaciju borbe protiv prevara (AFCOS) Srbije.
12. Informacije koje se razmenjuju između Evropske komisije ili OLAF-a sa nadležnim organima Srbije odvićaće se uz dužno poštovanje zahteva o poverljivosti. Lični

podaci uključeni u razmenu informacija biće zaštićeni u skladu sa važećim pravilima.

13. Organi Republike Srbije dužni su da sarađuju sa Evropskim javnim tužilaštvom kako bi mu se omogućilo da izvrši svoju dužnost da istražuje, krivično goni i presudi počiniocima i saučesnicima u krivičnim delima koja utiču na finansijske interese Evropske unije u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 3. Povraćaj sredstava i izvršenje

1. Odluke koje je usvoji Evropska komisija a koje nalažu novčanu obavezu pravnim ili fizičkim licima a ne državi u vezi sa svim potraživanjima koja proizilaze iz programa Horizont Evropa, biće izvršne u Srbiji. Takvoj odluci prilaže se nalog za izvršenje, bez ikakvih drugih formalnosti osim provere verodostojnosti odluke od strane nacionalnog organa koji je za ovu svrhu imenovala Vlada Srbije. Vlada Srbije će obavestiti Komisiju i Sud pravde Evropske unije o svom imenovanom nacionalnom organu. U skladu sa članom 4, Evropska komisija ima pravo da o takvim izvršnim odlukama obavesti direktno fizička lica sa prebivalištem i pravne subjekte sa sedištem u Srbiji. Izvršenje će se sprovesti u skladu sa zakonima i procedurama Republike Srbije.
2. Presude i naredbe Suda pravde Evropske unije koje su donete primenom klauzule o arbitraži iz ugovora ili sporazuma u vezi sa programima, aktivnostima, akcijama ili projektima Unije izvršne su u Srbiji na isti način na koji i odluke Evropske komisije iz stava (1).
3. Sud pravde Evropske unije ima nadležnost da preispita zakonitost odluke Komisije iz stava 1. i da obustavi njeno izvršenje. Međutim, sudovi Srbije biće nadležni za odlučivanje po žalbama o izvršenju koje se sprovodi na neregularan način.

Član 4. Komunikacija i razmena informacija

Institucije i tela Evropske unije koja su uključena u sprovođenje programa Horizont Evropa ili u kontrolu nad tim programom, imaju pravo da komuniciraju direktno, uključujući i putem sistema elektronske razmene informacija, sa svakim fizičkim licem sa prebivalištem ili pravnim subjektom sa sedištem u Srbiji koje prima sredstva Unije, kao i sa svakim trećim licem uključenim u realizaciju sredstava Unije sa prebivalištem ili sedištem u Srbiji. Takva lica, subjekti i strane mogu direktno institucijama i telima Evropske unije da dostavljaju sve relevantne informacije i dokumentaciju koju su dužni da dostave u skladu sa važećim zakonodavstvom Evropske unije koje se odnosi na program Unije, a u vezi sa ugovorima ili sporazumima zaključenim radi sprovođenja tog programa.

AGREEMENT**Between the European Union and the Republic of Serbia on the participation of the Republic of Serbia in the Union programme Horizon Europe - the Framework Programme for Research and Innovation**

The European Commission (hereinafter referred to as 'the Commission'), on behalf of the European Union,

of the one part,

and

the Government of the Republic of Serbia (hereinafter referred to as 'Serbia),

of the other part,

hereinafter referred to as 'the Parties',

WHEREAS the Framework Agreement between the European Community and Serbia on the general principles for the participation of Serbia in Community Programmes¹ stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of Serbia in each particular programme, in particular the financial contribution payable, are to be determined by agreement, in the form of a Memorandum of Understanding², between the Commission, and the competent authorities of Serbia;

WHEREAS the European Union programme Horizon Europe - the Framework Programme for Research and Innovation was established by Regulation (EU) 2021/695 of the European Parliament and of the Council³ (hereinafter referred to it as 'Horizon Europe Programme');

¹ OJ L 192, 22.7.2005, p. 29.

² This Agreement constitutes and has the same legal effects as a Memorandum of Understanding stated under the Protocol on a Framework Agreement between the European Union and the Republic of Serbia on the general principles for the participation of the Republic of Serbia in Union programmes.

³ Regulation (EU) 2021/695 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 establishing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation, laying down its rules for participation and dissemination, and repealing Regulations (EU) No 1290/2013 and (EU) No 1291/2013, OJ L 170, 12.5.2021, p. 1.

CONSIDERING the European Union's efforts to lead the response by joining forces with its international partners to address global challenges in line with the plan of action for people, planet and prosperity in the United Nations Agenda 'Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development', and acknowledging that research and innovation are key drivers and essential tools for innovation-led sustainable growth, for economic competitiveness and attractiveness;

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/695;

ACKNOWLEDGING the objectives of the renewed European Research Area to build a common scientific and technological area, create a single market for research and innovation, foster and facilitate the cooperation between universities and the exchange of best practices and attractive research careers, facilitate cross-border and inter-sectoral mobility of researchers, foster free movement of scientific knowledge and innovation, promote the respect of academic freedom and freedom of scientific research, support science education and communication activities, and encourage competitiveness and attractiveness of participating economies, and that associated countries are key partners in this endeavor;

EMPHASISING the role of the European Partnerships addressing some of Europe's most pressing challenges through concerted research and innovation initiatives contributing significantly to those European Union's priorities in the area of research and innovation that require critical mass and long-term vision and the importance of associated countries' involvement in those Partnerships;

CONSIDERING that research and innovation have proven instrumental in the Western Balkan region for cooperation and funding of joint research and innovation projects enabling mutual access to excellence, knowledge, innovation, network and research resources. It has provided valuable opportunities for human development, amplifying the chances of success in finding joint solutions to regional and global challenges;

SEEKING to establish mutually advantageous conditions in order to create jobs, to strengthen and support innovation ecosystems of the Parties by helping enterprises to innovate and scale up in the markets of the Parties and facilitating the uptake as well as deployment and accessibility of innovation, including capacity building activities;

RECOGNISING that reciprocal participation in each other's research and innovation programmes should provide mutual benefits; while acknowledging that the Parties reserve their right to limit or condition participation in their research and innovation programmes including in particular for actions related to their strategic assets, interests, autonomy or security;

CONSIDERING that the common goals, values and strong links of the Parties in the field of research and innovation, established in the past through the Association Agreements to the subsequent Framework Programmes, and recognising the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation therein,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the association

1. Serbia shall participate as an associated country in and contribute to all parts of the Horizon Europe Programme - the Framework Programme for Research and Innovation (the Horizon Europe Programme) referred to in Article 4 of Regulation (EU) 2021/695 and implemented through the specific programme established by Decision (EU) 2021/764⁴, in their most up to date versions, and through a financial contribution to the European Institute of Innovation and Technology.
2. Regulation (EU) 2021/819 of the European Parliament and of the Council⁵, and Decision (EU) 2021/820⁶, in their most up to date versions, shall apply to the participation of Serbia legal entities in Knowledge and Innovation Communities.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Horizon Europe Programme

1. Serbia shall participate in the Horizon Europe Programme in accordance with the conditions laid down in the Framework Agreement between the European Community and Serbia on the general principles for the participation of Serbia in Community Programmes, and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal acts referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of the Horizon Europe Programme, in their most up to date versions.
2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, including in implementation of Article 22(5) of Regulation (EU) 2021/695, legal entities established in Serbia may participate in indirect actions of the Horizon Europe Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union, including respect for the European Union restrictive measures⁷.

⁴ Council Decision (EU) 2021/764 of 10 May 2021 establishing the Specific Programme implementing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation, and repealing Decision 2013/743/EU (OJ L 167I, 12.5.2021, p. 1.).

⁵ Regulation (EU) 2021/819 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2021 on the European Institute of Innovation and Technology (recast) (OJ L 189, 28.5.2021, p. 61.).

⁶ Decision (EU) 2021/820 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2021 on the Strategic Innovation Agenda of the European Institute of Innovation and Technology (EIT) 2021-2027: Boosting the Innovation Talent and Capacity of Europe and repealing Decision No 1312/2013/EU (OJ L 189, 28.5.2021, p. 91.).

⁷ The EU restrictive measures are adopted pursuant to Article 29 of the Treaty on the European Union or Article 215 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

3. Before deciding on whether legal entities established in Serbia are eligible to participate in an action related to European Union's strategic assets, interests, autonomy or security under Article 22(5) of Regulation (EU) 2021/695, the Commission may request specific information or assurances, such as:
 - a) information whether reciprocal access has been or will be granted to legal entities established in the European Union to existing and planned programmes or actions of Serbia equivalent to the Horizon Europe action concerned;
 - b) information whether Serbia has in place a national investment screening mechanism and assurances that authorities of Serbia will report on and consult the Commission on any possible cases where in application of such a mechanism they have become aware of planned foreign investment/takeover by an entity established or controlled from outside Serbia of a Serbian legal entity, which has received Horizon Europe funding in actions related to European Union's strategic assets, interests, autonomy or security, provided that the Commission supplies Serbia with the list of the relevant legal entities established in Serbia following the signature of grant agreements with these entities; and
 - c) assurances that none of the results, technologies, services and products developed under the concerned actions by entities established in Serbia shall be subject to restrictions on their export to EU Member States during the action and for four years after the end of the action. Serbia will share an up-to-date list of subjects of national export restrictions on annual basis, during the action and for four years after the end of the action.
4. Legal entities established in Serbia may participate in the activities of the Joint Research Centre (JRC) under terms and conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union unless limitations are necessary to ensure consistency with the scope of participation stemming from the implementation of paragraph 2 and 3 of this Article.
5. Where the European Union implements the Horizon Europe Programme through the application of Articles 185 and 187 of the Treaty on the Functioning of the European Union, Serbia and Serbian legal entities may participate in the legal structures created under those provisions, in conformity with the European Union legal acts that have been or will be adopted for the establishment of those legal structures.
6. Representatives of Serbia shall have the right to participate as observers in the committee referred to in Article 14 of Decision (EU) 2021/764, without voting rights and for points which concern Serbia.

These committees shall meet without the presence of the representatives of Serbia at the time of voting. Serbia will be informed of the result.

Participation as referred to in this paragraph shall take the same form, including procedures for receipt of information and documentation, as that applicable to representatives from Member States of the European Union.

7. Serbia rights of representation and participation in the European Research Area Committee and its subgroups shall be those applicable to associated countries.
8. Representatives of Serbia shall have the right to participate as observers in the Board of Governors of the JRC, without voting rights. Subject to that condition, such participation shall be governed by the same rules and procedures as those applicable to representatives of Member States of the European Union, including speaking rights and procedures for receipt of information and documentation in relation to a point that concerns Serbia.
9. Serbia may participate in a European Research Infrastructure Consortium (ERIC) in accordance with Council Regulation (EC) 723/2009⁸, in its most up to date version, and with the legal act establishing the ERIC.
10. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of Serbia for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 14 of Decision (EU) 2021/764, or in other meetings related to the implementation of the Horizon Europe Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.
11. The Parties shall make every effort, within the framework of the existing provisions, to facilitate the free movement and residence of scientists participating in the activities covered by this Agreement and to facilitate cross-border movement of goods and services intended for use in such activities.
12. Serbia shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in Serbia or imported into Serbia, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realisation of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in Serbia.

⁸ Council Regulation (EC) No 723/2009 of 25 June 2009 on the Community legal framework for a European Research Infrastructure Consortium (ERIC) (OJ L 206, 8.8.2009, p. 1.).

Article 3

Financial contribution

1. Participation of Serbia or Serbian legal entities in the Horizon Europe Programme shall be subject to Serbia contributing financially to the Programme and the related management, execution and operation costs under the general budget of the European Union (hereinafter referred to as the 'Union budget').
2. The financial contribution shall take the form of the sum of:
 - a) an operational contribution; and
 - b) a participation fee.
3. The financial contribution shall take the form of an annual payment made in two instalments, and shall be due at the latest in May and July.
4. The operational contribution shall cover operational and support expenditure of the Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the Horizon Europe Programme, including any appropriations corresponding to decommitments made available again as referred to in Article 15(3) of Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council⁹, in its most up to date version (hereinafter referred to as 'the Financial Regulation'), and increased by external assigned revenue that does not result from financial contributions to the Horizon Europe Programme from other donors¹⁰.

For external assigned revenue allocated to Horizon Europe Programme under Article 3.1 of Council Regulation (EU) 2020/2094 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis¹¹, this increase shall correspond to annual appropriations indicated in the documents accompanying the Draft Budget with regard to the Horizon Europe Programme.

⁹ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union, amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 (OJ L 193, 30.7.2018, p.1).

¹⁰ This includes notably the resources from the European Union Recovery Instrument established by Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis (OJ L 433I, 22.12.2020, p. 23.).

¹¹ OJ L 433I, 22.12.2020, p. 23.

5. The initial operational contribution shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of Serbia at market prices to the GDP of the European Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due. By derogation, for 2021, the initial operational contribution shall be based on the GDP of the year 2019 at market prices. Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.
6. The initial operational contribution shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the initial commitment appropriations entered in the European Union budget definitively adopted for the applicable year for financing the Horizon Europe Programme, increased in accordance with paragraph 4 of this Article.
7. The participation fee shall be 4% of the annual initial operational contribution as calculated in accordance with paragraph 5 and 6 of this Article and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.
8. The initial operational contribution for a year N may be adjusted upwards or downwards retrospectively in one or more subsequent years on the basis of the budgetary commitments made on the commitment appropriations of that year N, increased in accordance with paragraph 4 of this Article, their implementation through legal commitments and their de-commitments. The detailed provisions for the implementation of this Article are set out in Annex I.
9. The European Union shall provide Serbia with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the European Union budgetary and discharge authorities concerning the Horizon Europe Programme. That information shall be provided having due regard to the European Union's and Serbia's confidentiality and data protection rules and shall be without prejudice to the information which Serbia is entitled to receive under Annex III.
10. All contributions of Serbia or payments from the European Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4

Automatic correction mechanism

1. An automatic correction mechanism of the initial operational contribution of Serbia for year N, as adjusted in accordance with Article 3(8), shall apply and shall be calculated in year N+2. It shall be based on the performance of Serbia and Serbian legal entities in the parts of the Horizon Europe Programme which are implemented through competitive grants financed from commitment appropriations from the year N, increased in accordance with Article 3(4).

The amount of the automatic correction shall be calculated based on the difference between:

- a) the initial amounts of the legal commitments for competitive grants actually entered into with Serbia or Serbian legal entities financed from commitment appropriations of the year N, increased in accordance with Article 3(4); and
 - b) the corresponding operational contribution of the year N paid by Serbia as adjusted pursuant Article 3(8), excluding non-intervention costs financed from commitment appropriations from the year N, increased in accordance with Article 3(4).
2. Where the amount referred to in paragraph 1, whether that amount is positive or negative, exceeds 8% of the corresponding initial operational contribution as adjusted pursuant to Article 3(8), the initial operational contribution of Serbia for year N shall be corrected. The amount due by or to be received by Serbia as an additional contribution or reduction of Serbia's contribution under the automatic correction mechanism shall be the amount exceeding this 8% threshold. The amount below this threshold of 8% will not be taken into account in calculating the additional contribution due or compensated.
 3. Detailed rules on the automatic correction mechanism are laid down in Annex I.

Article 5

Reciprocity

1. Legal entities established in the European Union may participate in programmes and actions of Serbia equivalent to the Horizon Europe Programme, in accordance with Serbia's legislation.
2. The non-exhaustive list of the equivalent programmes and actions of Serbia is provided in Annex II.
3. Funding by Serbia of legal entities established in the Union shall be subject to Serbia's legislation governing the operation of research and innovation programmes and actions. Where funding is not provided, legal entities established in the Union may participate with their own means.

Article 6**Open Science**

The Parties shall mutually promote and encourage open science practices in their programmes and actions in accordance with the rules of the Horizon Europe Programme and Serbia's legislation.

Article 7**Monitoring, Evaluation and Reporting**

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Horizon Europe Programme, the participation of Serbia in that Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and Serbia.
2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to European Union funding under this Agreement are laid down in Annex III.

Article 8**EU-Serbia Joint Research and Innovation Committee**

1. The EU-Serbia Joint Research and Innovation Committee is hereby established (hereinafter referred to as 'EU-Serbia Joint Committee'). The tasks of the EU-Serbia Joint Committee shall include:
 - a) assessing, evaluating and reviewing the implementation of this Agreement, in particular:
 - (i) the participation and performance of the legal entities of Serbia in the Horizon Europe Programme;
 - (ii) the level of (mutual) openness to the legal entities established in each Party to participate in programmes and actions of the other Party;
 - (iii) the implementation of the financial contribution mechanism and the automatic correction mechanism in accordance with Article 3 and 4;
 - (iv) information exchange and examining any possible questions on the exploitation of results, including intellectual property rights;
 - b) discussing upon request of either Party restrictions applied or planned by the Parties on access to their respective research and innovation programmes, including in particular for actions related to their strategic assets, interests, autonomy or security;

- c) examining how to improve and develop cooperation;
 - d) discussing jointly the future orientations and priorities of policies related to research and innovation and research planning of common interest; and
 - e) exchanging information, inter alia, on new legislation, decisions or national research and innovation programmes that are relevant for the implementation of this Agreement.
2. The EU-Serbia Joint Committee, which shall be composed of representatives of the European Union and of Serbia, shall adopt its Rules of Procedure.
 3. The EU-Serbia Joint Committee may decide to set up any working party/advisory body on an ad hoc basis at expert level that can assist in carrying out the implementation of this Agreement.
 4. The EU-Serbia Joint Committee shall meet at least once a year, and, whenever special circumstances so require, at the request of any of the Parties. The meetings shall be organised and hosted alternately by the European Union and by the National Authority of Serbia.
 5. The EU-Serbia Joint Committee shall work on an on-going basis through an exchange of relevant information by any means of communication, in particular in relation to the participation/performance of the legal entities of Serbia. The EU-Serbia Joint Committee may in particular conduct its tasks in writing whenever the need arises.

Article 9

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
2. This Agreement shall apply from 1 January 2021. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects, actions, activities, or parts thereof financed from the Horizon Europe Programme, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.
3. The European Union and Serbia may apply this Agreement provisionally in accordance with their respective internal procedures and legislation. The provisional application shall begin on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
4. Should Serbia notify the Commission acting on behalf of the European Union that it will not complete its internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, this Agreement shall cease to apply provisionally on the date of receipt of this notification by the Commission, which shall constitute the cessation date for the purposes of this Agreement.

5. The application of this Agreement may be suspended by the European Union in case of partial or full non-payment of the financial contribution due by Serbia under this Agreement.

In case of non-payment which may significantly jeopardise the implementation and management of the Horizon Europe Programme, the Commission shall send a formal letter of reminder. Where no payment is made within 20 working days after the formal letter of reminder, suspension of the application of this Agreement shall be notified by the Commission to Serbia by a formal letter of notification and shall take effect 15 days following the receipt of this notification by Serbia.

In case the application of this Agreement is suspended, legal entities established in Serbia shall not be eligible to participate in award procedures not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into with the legal entities established in Serbia before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The European Union shall immediately notify Serbia once the entire amount of the financial contribution due has been received by the European Union. The suspension shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of Serbia shall be again eligible in award procedures launched after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications has not expired.

6. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it. The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.
7. Where this Agreement ceases to apply provisionally in accordance with paragraph 4 of this Article or is terminated in accordance with paragraph 6 of this Article, the Parties agree that:
 - (a) projects, actions, activities, or parts thereof in respect of which legal commitments have been entered into during the provisional application and/or after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;
 - (b) the annual financial contribution of the year N during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated shall be paid entirely in accordance with Article 3. The operational contribution of the year N shall be adjusted in accordance with Article 3(8) and corrected in accordance with Article 4 of this Agreement. The participation fee paid for the year N shall not be adjusted or corrected;

(c) following the year during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated, the initial operational contributions paid for the years during which this Agreement applied shall be adjusted in accordance with Article 3(8) and shall be automatically corrected in accordance with Article 4 of this Agreement.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination or cessation of provisional application of this Agreement.

8. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.
9. The Annexes to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in English and Serbian, each text being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Done at Brussels, this 6th day of December and at Belgrade, this 1st day of December in the year 2021.

*For the Government of the Republic of
Serbia,*

*For the Commission, on behalf of the
European Union,*

*Branko Ružić
First Deputy Prime Minister and
Minister of Education, Science and
Technological Development*

*Mariya Gabriel,
Commissioner for Innovation, Research,
Culture, Education and Youth*

*ANNEX I: Rules governing the financial contribution of Serbia to the Horizon Europe
Programme (2021-2027)*

ANNEX II: Non-exhaustive list of the equivalent programmes and actions of Serbia

ANNEX III: Sound Financial Management

ANNEX I**Rules governing the financial contribution of the Republic of Serbia to the
Horizon Europe Programme (2021-2027)****I. Calculation of Serbia's financial contribution**

1. The financial contribution of Serbia to the Horizon Europe Programme shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution and operation of the Horizon Europe Programme, increased in accordance with Article 3(4) of this Agreement.
2. The participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
 - 2021: 0,5%;
 - 2022: 1%;
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the initial operational contribution to be paid by Serbia for its participation in the Horizon Europe Programme will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

The adjustment to the contribution key shall be:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

The coefficient used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0.45.

4. In accordance with Article 3(8) of this Agreement, the first adjustment pertaining to the budget implementation of year N shall be made in year N+1 when the initial operational contribution of year N shall be adjusted upwards or downwards by the difference between:
- a) an adjusted contribution calculated by applying the contribution key adjusted of year N to the sum of:
 - i. the amount of budgetary commitments made on commitment appropriations authorised for year N under the European Union voted budget and on commitment appropriations corresponding to decommitments made available again; and
 - ii. any commitment appropriations based on external assigned revenue that do not result from financial contributions to Horizon Europe Programme from other donors and that were available at the end of year N¹². For external assigned revenue allocated to Horizon Europe under Article 3(1) of Council Regulation (EU) 2020/2094 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis¹³, the annual indicative amounts in the MFF programming shall be used for the purpose of calculating the adjusted contribution.
 - b) and the initial operational contribution of year N.

Starting in year N+2, and each subsequent year, until all the budgetary commitments financed under commitment appropriations originating from year N, increased in accordance with Article 3(4) of this Agreement, have been paid or decommitted, and at the latest 3 years after the end of the Horizon Europe Programme, the Union shall calculate an adjustment of the operational contribution of year N by reducing Serbia's operational contribution by the amount obtained by applying the contribution key adjusted of year N to the decommitments made each year on commitments of year N financed under the Union budget or from decommitments made available again.

If the amounts stemming from external assigned revenue of year N (to include commitment appropriations, and, for amounts under Council Regulation (EU) 2020/2094, the annual indicative amounts in the MFF programming) that do not result from financial contributions to the Horizon Europe Programme from other donors are cancelled, the operational contribution of Serbia shall be reduced by the amount obtained by applying the contribution key adjusted of year N to the amount cancelled.

¹² This includes notably the resources from the European Union Recovery Instrument established by Council Regulation (EU) 2020/2094 of 14 December 2020 establishing a European Union Recovery Instrument to support the recovery in the aftermath of the COVID-19 crisis (OJ L 433I, 22.12.2020, p.27.).

¹³ OJ L 433I, 22.12.2020, p. 23.

II. Automatic correction of Serbia's operational contribution

1. For the calculation of the automatic correction as referred to in Article 4 of this Agreement, the following modalities shall apply:
 - a) 'competitive grants' means grants awarded through calls for proposals where the final beneficiaries can be identified at the time of the calculation of the automatic correction. Financial support to third parties as defined in Article 204 of the Financial Regulation is excluded;
 - b) where a legal commitment is signed with a consortium, the amounts used to establish the initial amounts of the legal commitment shall be the cumulative amounts allocated to beneficiaries that are Serbian entities in accordance with the indicative budget breakdown of the grant agreement;
 - c) all amounts of legal commitments corresponding to competitive grants shall be established using the European Commission electronic system eCorda and be extracted on the second Wednesday of February of year N+2;
 - d) 'non-intervention costs' means costs of the Programme other than competitive grants, including support expenditure, programme-specific administration, other actions¹⁴;
 - e) amounts allocated to international organisations as legal entities being the final beneficiary¹⁵ shall be considered as non-intervention costs.
2. The mechanism shall be applied as follows:
 - a) Automatic corrections for year N in relation to the execution of commitment appropriations for year N, increased in accordance with Article 3(4) of this Agreement, shall be applied based on data on year N and year N+1 from e-Corda referred to in point c) of paragraph (1) of point (II) of this Annex in year N+2 after any adjustments in accordance with Article 3(8) of this Agreement have been applied to Serbia's contribution to the Horizon Europe Programme. The amount considered will be the amount of competitive grants for which data is available, at the time of the calculation of the correction.
 - b) Starting in year N+2 and up until 2029, the amount of the automatic correction shall be calculated for year N by taking the difference between:
 - i. the total amount of the competitive grants apportioned to Serbia or Serbian legal entities as commitments made on budget appropriations of year N; and
 - ii. the amount of Serbia's adjusted operational contribution for year N multiplied by the ratio between:
 - A. the amount of competitive grants made on commitment appropriations of year N, increased in accordance with Article 3(4) of this Agreement; and
 - B. the total of all the authorised budgetary commitment appropriations of year N, including non-intervention costs.

¹⁴ Other actions include notably procurement, prizes, financial instruments, direct actions of the Joint Research Centre, Subscriptions (OECD, Eureka, IPEEC, IEA, ...), experts (evaluators, monitoring of projects) etc.

¹⁵ International organisations would only be considered as non-intervention costs if they are final beneficiaries. This will not apply where an international organisation is a coordinator of a project (distributing funds to other coordinators).

III. Payment of Serbia's financial contribution, payment of the adjustments made on Serbia's operational contribution, and payment of the automatic correction applicable to Serbia's operational contribution

1. The Commission shall communicate to Serbia, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year, the following information:
 - a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of Serbia, in Horizon Europe Programme increased, if relevant, in accordance with Article 3(4) of this Agreement;
 - b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement;
 - c. from year N+1 of implementation of the Horizon Europe Programme, the implementation of commitment appropriations corresponding to budgetary year N, increased in accordance with Article 3(4) of this Agreement and the level of decommitment;
 - d. for the part of the Horizon Europe Programme where such information is necessary to calculate the automatic correction, the level of commitments entered into in favour of Serbian legal entities broken down according to the corresponding year of budgetary appropriations and the related total level of commitments.

On the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, at the latest in April and in June of each financial year, a call for funds to Serbia corresponding to its contribution under this Agreement.

Each call for funds shall provide for the payment of six-twelfths of Serbia's contribution not later than 30 days after the call for funds is issued.

For the first year of implementation of this Agreement, the Commission shall issue a single call for funds, within 60 days following the date on which this Agreement starts producing legal effects.

3. Each year starting in 2023, the calls for funds shall also reflect the amount of the automatic correction applicable to the operational contribution paid for year N-2.

The call for funds issued at the latest in April may also include adjustments of the financial contribution paid by Serbia for the implementation, management and operation of the previous Framework Programme(s) for Research and Innovation in which Serbia participated.

For each of the financial years 2028, 2029 and 2030, the amount resulting from the automatic correction applied to the operational contributions paid in 2026 and 2027

by Serbia or from the adjustments made in accordance with Article 3(8) of this Agreement will be due to or from Serbia

4. Serbia shall pay its financial contribution under this Agreement in accordance with point III of this Annex. In the absence of payment by Serbia by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

Any delay in the payment of the financial contribution shall give rise to the payment of default interest by Serbia on the outstanding amount from the due date.

The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of *the Official Journal of the European Union*, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by one and half percentage points.

ANNEX II**Non Exhaustive list of the equivalent programmes and actions of Serbia**

The following non-exhaustive list shall be regarded as Serbian programmes and actions equivalent to Horizon Europe Programme:

R&D&I programs and actions published by the:

- Ministry of Education, Science and Technological Development;
- Serbian Innovation Fund;
- Science Fund of the Republic of Serbia;
- Ministry of Economy;
- Ministry of Agriculture, Forestry and Water management;
- Ministry of Environmental Protection.

ANNEX III**Sound Financial Management****Protection of financial interests and recovery****Article 1****Reviews and audits**

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in Serbia and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.

2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person , or by the audited third party.

3. Serbia shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in Serbia and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.

4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 9(5), the cessation of provisional application or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 9(5), the cessation of provisional application or termination of this Agreement takes effect.

Article 2
Fight against irregularities, fraud and other criminal offences
affecting the financial interests of the Union

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of Serbia. These investigations shall be carried out in accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.
2. The competent Serbian authorities shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.
3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia.
4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent Serbian authority designated by the Serbian government. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide assistance. To that end, the officials of the competent Serbian authorities may participate in the on-the-spot checks and inspections.
5. Upon request by the Serbian authorities, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.
6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.
7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, the Serbian authorities, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.
8. The European Commission or OLAF shall inform the Serbian authorities of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as soon as possible to the competent Serbian authority any fact or suspicion relating to an irregularity, which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.

9. Without prejudice to application of Serbian criminal law, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of Serbia participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and the Serbian competent authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.

11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, the designated contact point for Serbia will be the Anti-Fraud Coordination Service (AFCOS) of Serbia.

12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and the Serbian competent authorities shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.

13. The Serbian authorities shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3 **Recovery and enforcement**

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Horizon Europe Programme shall be enforceable in Serbia. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of Serbia. The government of Serbia shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing and legal entities established in Serbia. Enforcement shall take place in accordance with the Serbian law and rules of procedure.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions or projects shall be enforceable in Serbia in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph (1).

3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of Serbia shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4**Communication and exchange of information**

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of Horizon Europe Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije, sačinjenog u Beogradu, dana 1. decembra 2021. godine i u Briselu, dana 6. decembra 2021. godine, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, koji propisuje da Narodna skupština Republike Srbije potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

Državni interes Republike Srbije u pristupanju programu Evropske unije Horizont Evropa ogleda se u proširivanju mogućnosti za pristupanje budžetu Evropske unije za istraživanje, čime će se unaprediti stanje istraživačke delatnosti u Republici Srbiji i znatno popraviti uslovi za bavljenje naučnim radom. Srpske naučnoistraživačke organizacije će biti u ravnopravnom položaju prema budžetu Evropske unije za istraživanje i inovacije kao i organizacije iz zemalja punopravnih članica Evropske unije, čime će se donekle izjednačiti uslovi za naučni rad u Republici Srbiji i u Evropskoj uniji i umanjiti jedan od glavnih uzroka odlaska mladih visokoobrazovanih kadrova u inostranstvo – tzv. „odliv mozgova”. Kroz kolaboracione istraživačke projekte, koji podrazumevaju konzorciono povezivanje i time učešće u upravljanju projektima, trajno će se učvrstiti veze između istraživača u Republici Srbiji i njihovih partnera u Evropskoj uniji. Predstavnici Republike Srbije u upravnim odborima Horizont Evropa programa imaće priliku da utiču na politiku istraživanja i politiku finansiranja naučne delatnosti na nivou Evropske unije. Kako se projekti dodeljuju na kompetitivnoj osnovi, može se očekivati da, uz angažovano i koordinisano učestvovanje u Horizont Evropa programu, priliv sredstava u srpske naučnoistraživačke organizacije bude veći od finansijskog doprinosa Republike Srbije u budžetu Evropske unije. Kroz aktivno učešće u Horizont Evropa programu će započeti i primena integrisane politike istraživanja, što je jedan od srednjoročnih prioriteta Evropskog partnerstva Republike Srbije.

Istraživači iz Srbije su ostvarili značajne rezultate u pozivima za prijavljivanje projekata u prethodnom programskom ciklusu Horizont 2020. Prema statističkim podacima iz decembra 2021. godine institucije iz Republike Srbije prijavile su 3113 predloga projekata od čega je 413 finansirano od strane Evropske komisije sa ugovorenim budžetima koji ukupno iznose 134.4 miliona evra. Uspešnost naših institucija je 11.37% dok evropski proseki iznosi 11.95%. Kako smo uložili, odnosno platili članarinu za učešće u Horizont 2020 programu 94 miliona evra a kroz finansirane projekte do sada povukli oko 134.4 miliona evra, Evropska komisija nas je odredila kao zemlju sa dobrim apsorpcionim kapacitetom i predložila pridruživanje narednom naučnom programu za istraživanje i inovacije – Horizont Evropa.

Održavanje punopravnog učešća u programu za saradnju u oblasti istraživanja i inovacija Evropske unije je i jedna od obaveza Republike Srbije iz Pregovaračkog poglavlja 25: Nauka i istraživanje.

Nakon okončanja procedura iz čl. 9. stav 2. i 10. Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, u skladu sa čl. 11. i 12. Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, pripremlilo je Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa - Okvirnom programu za istraživanje i inovacije, tako da obezbedi da postupak potvrđivanja zaključenog Sporazuma bude pokrenut u roku od 30 dana od datuma njegovog potpisivanja, u skladu sa zakonom.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠENJE SPORAZUMA

Planirana sredstva za realizaciju ovog zakona u 2023. godini su 3.000.000.000 dinara a u 2024. godini su 2.500.000.000 dinara, i biće u okviru limita određenog od strane Ministarstva finansija u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.